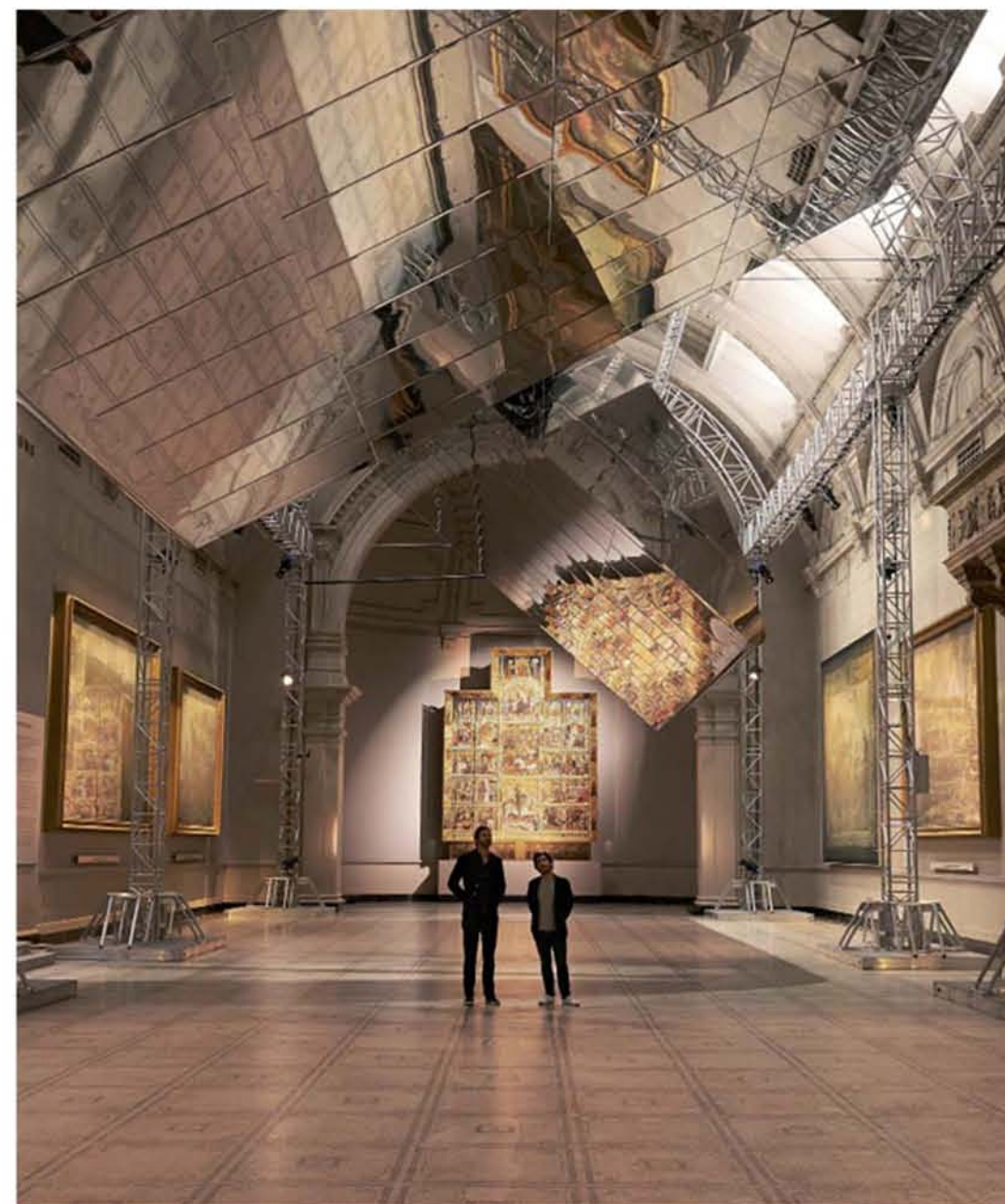

INTERVIEW

Jay Osgerby

Kvalitný dizajn musí odrážať dobu, v ktorej žijeme.

Text: Milosh Harajda; Foto: Barber & Osgerby, Lubo Špirko (portrét)

Presnosť a poézia pohybu: kinetická inštalácia «Double Space» vznikla ako pocta dynamike a inžinierskemu majstrovstvu automobilky BMW. Počas londýnskeho týždňa dizajnu ju autori vytvárali v Rafaelovej sieni múzea V&A.

Z o skíc jeho ceruzky sa zrodili dizajnové klenoty súčasnej doby. Interiér ACE hotela v Londýne, olympijská pochodeň, lampa pre Louisa Vuittona či kinetický alumíniový strop v londýnskom Victoria and Albert Museum. Sám svoju prácu nazýva «eklektickou» a do Bratislavy na prednášku v rámci série CLUBOVKA dorazil bez svojho kolegu. Jay Osgerby.

MILOSH HARAJDA: Jay, spomínaš si na tvoj detský sen o budúcom povolani?

JAY OSGERBY: Sníval som o lietaní. To bola moja ranná túžba. Chcel som odísť niekam ďaleko. Fantázia č. 1 bola, že viem lietať, a tá druhá, že malá raketa pristane na našej záhrade. Veľmi sa mi ten nápad páčil. A dnes mám ten sen splnený. Na in-

ternete som našiel kúsok rakety a mám ho odložený doma. Vždy som cítil, že chcem robiť niečo kreatívne a tvorivé.

MH: Kde pramenila tvoja «túžba odísť»?

JO: Vyrastal som na dedine, odkiaľ bolo všade ďaleko. Behal som všade na bicykli, ale svet veľkomesta ma veľmi priťahoval. Tráva je na druhej strane rieky vždy zelená... Mój príbeh je typický scenár chlapca z malej dediny, ktorý chcel odísť za žiarou veľkomesta. Musel som si nájsť cestu von, a tou bola práve kreativita, ktorá ma dostala na školu.

MH: Kde si študoval?

JO: Študoval som dizajn a umenie a potom matematiku a ekonómiu. Absolvoval som na Oxforde, čo bolo 18 km od môjho domova. Tam som študoval

ACE Hotel, Londýn

Foto: Mads Perch a Andrew Meredith

CLUBOVKA

Jay Osgerby navštívil Slovensko v rámci sérii prednášok CLUBOVKA, ktorých autorom a producentom je architektka Tatiana Kollárová. V minulosti na nich privítala osobnosti ako Rossana Orlandi, Kavim Rashid či David LaChapelle a aktuálne vzniká knižná publikácia, ktorá bude mapovať 20 rokov CLUBOVKY.

Prispôbenie: komerčne úspešná pobovka «Mariposa» vyniká domyselným mechanizmom obyčajných opierok. Vyrába Vitra.

Plameň nezhasol: podľa viacerých odborných názorov je olympijská poľodeň Barbera a Osgerbyho z roku 2012 najkrajšou v histórii tohto svojrázneho – symbolikon spútaného – žánru.

Tradícia a inovácia: solárna LED lampa z muránskeho skla je prípadom partnerstva extrémne vyspelej technológie a starosvetkého remesla. Projekt vznikol v spolupráci s módnym impériom Louis Vuitton.

ni. Máme rovnakú motiváciu spájať obchod s dizajnom. Úspešný dizajn je aj komerčne zaujímavý. Zároveň musíme mať prehľad o dianí, kultúre, takže je to veľmi komplexný proces.

Dizajn musí odrážať dobu, v ktorej žijeme. Každé rozhodnutie musí mať logické odôvodnenie. Preto je to nové riešenie a lepšie ako produkt predtým. Dizajn je čosi viac ako len čistý komercializmus. V štúdiu máme na stole viac ako sto zadání a projektov. V niektorých som zaangažovaný viac, v iných menej. Pracovné tempo je však veľmi rýchle.

MH: Čo všetko ťa inšpiruje?

JO: Veľa času trávím na blížich trhoch. Fascinujú ma zahodené objekty, lebo hovoria veľa o našej spoločnosti. Milujem starozitníctva, tie sú veľmi inšpiratívne. Produkty implikujú rituály a ceremónie, ktoré prezrádzajú o kultúre veľa – napríklad pitie čaju či pečenie chleba. Na Slovensku ma veľmi zaujalo, aký veľký záujem majú ľudia o dizajn, a tiež koľko o ňom vedia. Napríklad showroom s produktmi VITRA je krásne miesto na rovnakej úrovni ako kdekoľvek na svete.

MH: Považuješ sa za materiálne založeného človeka?

JO: Áno, lebo výber materiálu definuje projekt a jeho vývoj. Doma mám veľa starých vecí a vecí, ktoré som našiel. Obzvlášť milujem keramiky, glazúru, sklo.

MH: Ako sa vám s Edom spolupracovalo s kolosom Louis Vuitton na ich lampe?

JO: Bolo to náročné v tom zmysle, že išlo o prvý technický projekt, ktorý LV zadal takto externe. Spolupráca bola veľmi úspešná a obe strany sa z nej veľa naučili. Páčilo sa mi, že sa odhodlali k tejto forme spolupráce. Najslávnejší dizajnéri a architekti majú «look» a ten potom opakujú. Napríklad Zaha Hadid či Frank Gehry. Pre mňa je však zaujímavý skôr opak.

MH: Aký je teda rukopis Barber & Osgerby?

JO: Eklektický.

MH: To presne odráža váš nedávny projekt v múzeu užitočného umenia a dizajnu Victoria and Albert Museum v Londýne.

JO: Dostali sme priestor a museli sme rešpektovať filozofiu BMW, pre ktorú projekt «počzia v pohybe» vznikol. Bolo teda jasné, že musíme vytvoriť niečo kinetické. Chceli sme vytvoriť niečo, čo umožní ľuďom vidieť architektúru novým spôsobom. Museli sme postaviť budovu v budove a použiť 16 ton alumína. Dezorientácia bola kľúčovým elementom. Odraz bol veľmi dôležitý, lebo jednotlivé panely, inštalované na strope, sa hýbali veľmi pomaly. Ak by som mohol stráviť zvyšok života prípravou sóch a inštalácií, išiel by som do toho. Ten projekt ma priblížil môjmu detskému snu o rakete.

fotografii, keramiku, módu. Jedného dňa sme mali prednášku dizajnéra, ktorý práve promoval, a jeho prednáška o industriálnom dizajne ma presvedčila, že to je moja budúcnosť.

MH: Čo nasledovalo potom?

JO: Hľadal som univerzity a nakoniec som vyštudoval trojročný kurz. Mój odbor sa volal nábytok a produktový dizajn. Potom som išiel na 6 mesiacov na Les Etoiles v Paríži. Vrátil som sa a nastúpil na Royal College of Art, kde som sa dva roky venoval architektúre. Bol to skvelý čas študovať. Veľa mojich spolužiakov sa stalo slávnymi. Stále sa vidáme, aj keď veľakrát medzi sebou súťažíme. Náš záber je veľmi široký. Výstavy, produkty, dizajn pre telekomunikáciu, nábytok, svetidlá. Dnes máme tri firmy. Jedna buduje, druhá myslí a tretia navrhuje.

MH: Pamätáš si, kedy si stretol svoje alter ego?

JO: Myslíš Eda?

MH: Áno.

JO: Bolo to hneď prvý deň na Royal College a v ten deň som sa zoznámil aj s Christopherom Baileym,

ktorý teraz navrhuje pre Burberry. Ja som presídlil na oddelenie dizajnu nábytku, Ed sa venoval fotografii.

MH: Čo nasledovalo po škole?

JO: Ed asistoval fotografom a ja som odišiel do Oxfordu, kde som navrhol a fyzicky postavil reštauráciu pre kamaráta. Potom sme dostali spoločnú zákazku na jednu budovu a ten projekt nás dal dokopy. Navrhli sme reštauráciu, ktorá sa stala veľmi populárnou. Mal som 25 a vtedy sa nám začali sypať ponuky na dizajn interiérov. Dnes máme tri firmy a 60 zamestnancov.

MH: Ako vyzerá váš kreatívny proces?

JO: Niekedy sedíme vedľa seba a kreslíme. Ale častokrát rozmýšľame počas ciest, to potom nápadly komentujeme. Veľakrát sa mi stalo, že som vzal do ruky Edov skicár a myslel som si, že je môj. Ak by si nás zavrel do dvoch miestností a zadal rovnaký projekt, veľmi pravdepodobne by sme tí odovzdali rovnaký návrh. Je to výhoda, ale môže to byť aj problematické. Vždy totiž potrebujeme čerstvú inšpiráciu.

MH: Ktorý projekt bol tou najväčšou výzvou?

JO: Navrhnúť faklu pre olympiádu v Londýne. Bol to dokonalý súlad medzi zábavou a hororom. Strach z globálneho fiaska. Ak by oheň zhasol, bol by to náš koniec. Najprv sme nespali, lebo sme projekt túžili dostať. Keď sme ho dostali, nespali sme zas zo stresu, aby produkt fungoval a olympijský oheň naozaj nezhasol.

MH: Ako balansuješ tvoje pracovné nasadenie?

JO: Viem dobre vypínať.

MH: Ako?

JO: Keď máš deti, nemáš na výber. Ak chceš byť dobrý rodič, musíš vedieť vypínať. Svoje deti nerozmazávam, ale venujem im potrebnú pozornosť. Mój otec bol šéfkuchár, takže som ho nikdy nevidel. Mama sa starala o náš kultúrny rozvoj. Keď som mal osem rokov, rodičia mali spoločný obchod, kde sme boli celá rodina a miešala sa tam kreativita s obchodom.

MH: Cítíš sa viac ako dizajnér alebo obchodník?

JO: Je to 50 na 50. Oba s Edom sme veľmi podob-